

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12'—pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SÁNDOR.

HÚSVÉTI HIT

Ma mindenkinek meg kell látnia,
Hogy nincs a sírban az Isten fia,
Sírjáról a nagy kő elvéteztet:
Életre kelt, ki megfeszítettet!

Hová lettek a farizeusok?
A Júdások és a Pilátusok?
Az Életet is halálra vívők,
A Holtat is fegyverrel őrizők?

Én lelkem örveidj, ki a sírba szállt,
Harmadnapon meggyőzte a Halált.
Szent Teste, mely a sírba roskadott,
Húsvét hajnalra im feltámadott!

Feltámadott, mert megmondotta Ő,
Hogy igazsága napvilágra jő,
Hogy éjjele, a vértől harmatos,
Nem tart örökké, csak harmadnapos.

Érettünk jött, miattunk szenvedett,
Halála értünk elvégeztetett,
S a keresztián is szánó kebele
Bűneinknek zsoldját fizette le.

S mert bűneink rútsága volt a gát:
Váltságul adta ártatlan magát.
S hogy lelkünket ne várja kárhozat:
Fehérre mossa tiszta áldozat.

Én Jézusom, ma lettél énnekem
Reményem, üdvöm, örökéletem.
Ma diadalmos példád így tanít:
Feltámadunk! Ez a húsvéti Hit!

Baja Mihály.

HIT A FELTÁMADOTTBAN

János 14, 15:24.

Minden húsvéti ünneplés idején éppen a leg-hívebb keresztyének szívében újra kél a vágó a Feltámadottban vetett hit újabbnál újabb bizonyosságai iránt. Hiszen még Júdás apostol is jobbnak látná, ha efelől az Úr az egész világ számára „átütő” erejű bizonyosságokat nyilvánítana ki. Így háborús időben pedig, mikor a halál angyala szinte mindennapos életünkben, mikor e világ gyűlölete, hazugsága, keserősége s bánata tömény állapotban rászakad a világra, nemesak a mulandó világ tér- s időkorlátai között vergődő emberi értelem, de minden szív is keresi a jó bizonyosságokat Jézus felől, aki feltámadott és általa mi is feltámadunk.

A Feltámadottba vetett hit éltető ereje pedig nem attól függ, hogy mi akarjuk-e e hitet vagy sem, hanem hogy az élő Krisztus megjelenik-e nekünk és feltámadásának erejében ki akarja-e nyilvánítani magát nekünk vagy sem. Az Ő megjelenésének viszont megvan a feltétele és módja. Erre függesszük áhítatos szívünk minden mozdulását.

„Felele Jézus és monda neki: Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédemet.” Nem attól teszi hát függővé az Úr a maga megjelenését, mint élő Krisztus, hogy mi megtartjuk-e az ő parancsolatait vagy sem, hanem ha szeretjük őt, ebből következik, hogy az ő parancsolatait megtartjuk és mindkettő teljes összefüggésében előfeltétele megjelenésének. Ez a szeretet pedig abban teljesedik ki, hogy

függetleníjtjük magunkat a világtól, testi, tér- és időkorlátoktól. Nem az emberi értelem és akarat hívott a feltámadás hitének megragadására, hanem egyedül a Krisztus szerelme s az ő parancsolatainak megtartása. A hívó szív az ő állandó jelenlétének bizonyosságából él, voltaképpen nem is írható körül másként a hit természetrajza sem. Ha még mindig bizonytalanságban van szívünk, annak jele az, hogy még mindig nem szeretjük Őt úgy, mint kívánja és még messze vagyunk az ő parancsolatainak teljes megtartásától. Imádkozunk azért ebből a szeretetből fakadó hit éltető erejéért. „Ha valaki szeret engem... az én Atyám szereti azt, és ahhoz megyünk, és annál lakozunk.”

Óh! Hányan áhítoznak ma arra, hogy valóban testiképpen bekopogtasson hozzájuk az Úr, hogy a haremezőkön küzdő fiúért, hitvesért aggódó szív redőit saját kezével elsimítsa, hogy a holnap szörnyű bizonytalanságában biztos kilátást derítsen fel... De szól az Úr: „Még egy kevés idő és a világ nem lát engem többé...” Valóban! A világ számára halott Ő. Így gondolták a keresztfá tövében a farizeusok s irástudók is. „De ti megláttok engem — szól tovább az Ige —, mert én élek, ti is élni fogtok.” Mert én élek... Ennek a világnak az a törvénye, hogy benne minden a mulandóság s halál hatalmára adatott, de Krisztus ezt a törvényt is megdöntötte, mert Ő mindenekben engedelmes volt Istennek és csak Őt szerette. „...Bizzatok, én meg-

győztem a világot...“ Aki szereti az Urat és az Ő parancsolatait megtartja, máris egy másvilágban él. Minél jobban elvonatkozik a test, az értelem, a múltó világ javaitól, annál inkább válik jelenvalóvá számára a Krisztus.

Az élő Krisztus megjelenése felől a legtöbb jobb sorsra érdemes lélek könnyen az elképzelések szálaiba bonyolódik, holott az élő Krisztus csak annak jele-

nik meg, aki bármikor kész, elveszteni e világot Őerette. A Feltámadottba vetett hit egyben otthonkeresés és megtalálás egy másik világba, melyben a szeretet, az igazság, az öröm, a tiszta szív kormányoz

Énekeljük vigassággal: „Kész az én szívem, óh Isten!” (108. zsolt. 2.)

(Tiszakürt.)

Dr. Tóth Dezső.

Kálvin János tanítása Krisztus feltámadásának hasznáról

Krisztus halálában, keresztjében és temetésében a mi számunkra erőtlenség is mutatkozik, a hitnek mindezekeken felül kell emelkednie, hogy teljes erővel felruháztassék. Ennélfogva, bár halálában van üdvösségünk teljes megvalósulása, mivel e halál által békültünk meg Istennel, tétetett elégség az ő igaz ítéletének, vétetett el az átok, fizetett le a büntetés, mindamellott az irás nem azt mondja, hogy az ő feltámadása által születünk újra reménységre (I. Pét. 1. r. 3. v.), mivel valamint az ő feltámadásával a halál meggyőzője gyanánt kelt fel, úgy a mi hitünk diadala is az ő feltámadásán alapszik. Hogy ezt mint kell érteni, leghelyesebben Pál szavaival fejezhetjük ki. Mert azt mondja (Róm. 1. r. 25. v.), hogy Krisztus meghalt bűneinkért, feltámadt igazságunkért; mintha csak azt mondaná, hogy az ő halálával megszűnt a bűn, feltámadásával helyreállott és visszahelyeztetett az igazság. Mert halálával hogyan szabadíthatott volna meg minket a haláltól, ha maga is halálban maradt volna? A győzelmet mint szerezhette volna meg számunkra, ha a küzdelemben meggyőzetett volna?

Ezért üdvösségünknek anyagát úgy osszuk meg Krisztus halála és feltámadása között, hogy halála a bűnt törölte, feltámadása az igazságot szerezte meg és az életet állította fel, úgy azonban, hogy erejét és hatását a halál csak a feltámadás jótémenye által közölhette velünk. Ennélfogva Pál azt állítja (Róm. 1. r. 4. v.), hogy Krisztus a feltámadás által bizonyított meg Isten fiának lenni, mivel égi hatalmát akkor mutatta ki először, amely hatalom istenségének tükröje és hitünknek szilárd támasza. Így tanítja másutt is (II. Kor. 13. r. 4. v.), hogy Krisztus szenvedett testének erőtlensége szerint,

feltámadott pedig a lélek erejéből. Másutt pedig így szól az apostol: Hogy megismerjem őt és az ő feltámadásának erejét (Fil. 3. r. 10. v.). Ezért ne feledjük, hogy valahányszor pusztán a Krisztus haláláról történik említés, egyúttal bele van foglalva az is, ami az ő feltámadásának sajátja, viszont a feltámadásában is benne értetődik az, ami halálára vonatkozik. *Krisztus feltámadásával nyert győzelmet, így hiábavaló a hit, haszontalan és csaló dolog az evangélium, ha Krisztus feltámadása szíveinkbe nincs bezárva.* Ha Krisztussal együtt mi is meghalunk, ezt a következtetést vonja le Pál; hogy földi tagjainkat meg kell öldökölnünk, úgy abból is, hogy Krisztussal feltámadtunk, azt következteti, hogy az odafelelőket kell keresnünk és nem azokat, amelyek a földön vannak (Kor. 3. r. 1. v.). E szavak nemcsak hívogatnak bennünket a feltámadott Krisztusnak példája szerint az új élet követésére, hanem azt is megtanuljuk, hogy az igazságra való újjászületésünk az ő ereje által történik.

Krisztus feltámadásából még azt a harmadik gyümölcsöt is vesszük, hogy mintegy zálogot nyervén, bizonyosakká leszünk saját feltámadásunkról, melynek legbizonyosabb alapja Krisztus feltámadása, melyről az apostol részletesen szól az I. Korintusi levél 15. részében. Emellett azonban azt is eszünkbe kell venni mellékesen, hogy Krisztus az apostoli hitforma szerint halottaiból támadt fel; e szó azt jelzi, hogy igazán halt meg és igazán támadt fel, mintha csak az volna mondva, hogy ugyanazt a halált szenvedte el, mellyel a többi emberek természetesen vagy erőszakkal kimúlnak, s hogy ugyanabban a testben, melyet halandó testül magára vett, vette ismét vissza a halhatatlanságot is.

„Tájékoztató theologiai tanulmányaikat Debrecenben végezni szándékozók számára“

Írta: Illyés Endre.

„Isten elsősorban az irántunk való becsülését mutatja ki akkor — mondja Kálvin —, amikor az emberek közül választ ki olyanokat, akik a világban mint az Ő követői szerepelnek, akik az Ő titkos akaratának magyarázói, s akik végül az Ő személyét képviselik. S így tapasztalhatólag mutatja meg, hogy nem hiábavaló az, amikor minket lépten-nyomon

a maga templomának nevez, mivel az emberek szájából, mintegy szenthelyből ad választ az embereknek... Ha Ő maga szólna hozzánk az égből, akkor semmi csodálni való sem volna azon, ha késelem nélkül mindenki tisztelettel hallgatná meg és zárná szívébe az Ő kijelentését. De amikor egy porból támadt kis emberke szól hozzánk Isten nevében,

akkor adhatjuk legnagyobb bizonyítékát éppen az Isten iránt való félelmünknek és tiszteletünknek, ha tanulékonyan mutatjuk magunkat az Ő szolgájával szemben még akkor is, ha ez semmiben sem tűnik ki felettünk... Azon okból is rejtette el tehát Isten az Ő mennyei tudományának kincsét törékeny edényekbe, hogy így még jobban megbizonyosodjunk afelől, hogy mily sokra becsüljük mi azt" (Institutio IV. §. 3:1).

Ugyanígy megbecsüléssel szól az egyház szolgálóiról a II. Helvét Hitvallás is, midőn így szól: „Isten az Ő egyházának egybegyűjtése, alapítása, kormányzása és fenntartása végett mindenkor alkalmazott szolgákat, most is alkalmaz és alkalmazni fog ezután is mindaddig, míg az egyház a földön meg lesz... Az *egyházi szolgák* nem csupán szolgák gyanánt tekintendők, hanem úgy, *mint Isten szolgálói*, akik által Isten az emberek idvességét munkálja... Illő dolog, hogy emlékezetben tartsuk mindenha az apostol eme szavát: „Mimódon hisznek abban, aki felől nem hallottak? Mimódon hallanak pedig hirdető nélkül? Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten igéje által" (Róma 10:14., 17). És azt, amit az Úr mond az evangéliumban: „Bizony-bizony mondom néktek, mikor valakit elküldök, valaki azt befogadja, engem fogad be, aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött" (János 13:29); továbbá azt, amit ama macedoniai férfiú, az Ázsiában működő Pál apostolhoz látomásban szólott: „Jer át Macedoniába, légy segítségül nekünk" (Acta 16:9). Másutt ugyanez az apostol így szól: „Isten mellett munkálkodó szolgák vagyunk, Isten majorsága, Isten építése vagytok" (I. Korinthus 3:9). Viszont pedig *óvakodni kell attól is, hogy az egyházi szolgáknak sokat ne tulajdonítsunk*, itt is az Úr szavaira gondolva, aki azt mondja az evangéliumban: „Senki sem jöhet énhozzám, hanem ha az én Atyám vonandja őt" (János 6:44); gondolva továbbá az apostol e szavaira: „Kicsoda Pál, kicsoda Apollós? Szolgák, akik által hívők lettek és pedig amint kinek-kinek az Úr adta. Én plántáltam Apollós öntözött, de Isten adta annak előmenetelét. Azért sem aki plántál, nem valami, sem aki öntöz, hanem Isten, aki előmenetelt ad" (I. Korinthus 3:5-7). Annakokáért higyjük el, hogy Isten minket külsőképpen szolgálói által tanít igéjében, belsőképpen pedig választottai szívét a Szentlélek által gerjeszti, úgyhogy ezen jótéteményért egyedül Istenre tér minden dicsőség... (XVIII. rész: 1).

Istennek van ugyan útja minden lélekhez, külön-külön meg is mondja az Ő választottainak velük való szent akaratát, de *amit az Ő népének, majd az embervilágnak egyetemlegesen mondani akar*, azt az Ő szolgálói, *elhívott eszközein át mondja meg*. Mózesből kezdve a Jelenések könyvének írójáig. A próféták, majd apostolok, evangélisták, lekipásztorok, tanítók által vezette Isten az Ő népét, elhivatottait, általuk hirdette akaratát, intéseit, ítéletét, ígéreteit, majd a testté lett Igében adván önmagát, hívogatta magához az újjáteremtés kegyelmén át tékozló fiait. A kijelentés Isten titkainak legmélyeibe beavatás volt, Ámos szavai szerint: „Semmit sem eszelepszik az én Uram, az Úr míg meg nem jelenti titkát az Ő szolgálóinak, prófétáknak" (3:7). A Jelenések könyve pedig egyenesen így kezdődik: „Jézus Krisz-

tus kijelentése, amelyet adott néki az Isten, hogy megmutassa az Ő szolgálóinak, amiknek meg kell lenniök hamar: Ő pedig, megjelenté az Ő szolgájának Jánosnak."

Az *örök jelentések hordozói között látunk* nemesak nagyokat, hatalmasakat, hanem *kicsinyeket, ifjakat is!* *Sámuel gyermekkorában* kapja az első kijelentést, az Éli háza és Izrael népe felől elhatározott ítéletet. (I. Sámuel 3:11-14). Gedeon, Sámson, Dávid ifjúkorukban nyerik a csodálatos cselekedetek végrehajtására való mennyei erőt. *Jeremiás* tiltakozni próbál az Úr megbízása ellen, mondván: „Hiszen ifjú vagyok én" (Jeremiás 1:6)... A jeruzsálemi templomban a gyerekek kiáltották: „Hozsánna a Dávid Fiának" (Máté 21:15). *Timotheus* gyermekségétől fogva tudta az írásokat (II. Tim. 3:15) és az apostol még első levele írásakor is arra inti: „Senki a te ifjúságodat meg ne vesse" (I. Tim. 4:14), amikor már gyülekezetek vezetőjévé lett munkatársa. János szavaiban különös szeretet lüktet midőn szól: „*Irok néktek ifjak, mert meggyóztétek a gonoszt, irok néktek fiacskák, mert megismertétek az Atyát...* Írtam néktek ifjak, mert erősek vagytok és az Isten igéje megmarad bennetek" (I. János 1:13-14). A Lélek kitöltésének csodája akkor lesz teljessé, amikor „*prófétánk a ti fiaitok és leányaitok, és a ti ifjaitok látásokat látnak*"... (Acta 2:17).

Az Úr prófétái, „a Krisztus szolgálói és az Isten titkainak sáfarai" (I. Korinthus 4:1) között ott találjuk az ifjakat is! „*Ne mondd ezt: Ifjú vagyok én*" (Jeremiás 1:7).

2. Isten ugyan felhasználhat minden emberi életet örök akaratának szolgálatára, kijelentéseink szólására, Igéjéről szóló bizonyoságtétel meghordozására, de *hogy kit választ ki erre, ez az Ő megfellebbezhetetlen akaratától függ*, ebben Őt nem korlátozhatja senki és semmi. Ha nem is függ tőlünk, az elhívás lehetségesítése, de *annak felismerésében*, öntudatossá tételében, erősítésében, a nekünk adott kegyelmi ajándékok szerint munkálkodhatunk.

Vannak már a *gyermekkorban fellépő jelei* az Ő szolgálatára indíttatásnak: különös fogékonyság az imák, énekek tanulása iránt; a templomba járnai szeretés; a nagyobbaktól hallott igék, énekek megjegyzése, idézése; Isten nevében vigyázás másokra, szolgálni szeretés mások javára; Krisztus követésének inkább külsőségeiben megnyilvánuló óhaj-tása... A gyermekkor elmúltá után fellépő változások korában, a *serdülés ideje alatt és az ifjúkor éveiben* új világ nyílik meg a bontakozó élet számára. A testi növekedés után a lelki átalakulás mindent új színben, közvetlenségben, mélységben tüntet fel. Az *értelmi élet* az eddigi, szűk, tekintélyszabta korlátai közül kiszabadul, a végtelenbe szállós, a tiszta igazság, az örökkévaló eszmény emésztő kutatásában találja meg önmagát. Megragadni mindennek az értelmét, átérteni a lényegét, tisztán látni célját, a világ egyes adatait egységes, rendezett képbe foglalni: olyan erőfeszítés, melyet minden igazi ifjú megpróbál, s lelke lendületével túlhalad az emberi magyarázat határain, megközelíteni próbálja azt, aki maga az Igazság. — Az *érzelmi* (eddig merően önös, parányi hullámverésű) *élet*, mérhetetlen horizontokat ölel fel a gyermekség után. A megmagyarázhatatlan és eddig elképzelhetetlen otthontalanság szenvedél-

meitől az égi hazáig érkezés; az árvaság minden gyötrelmeiből a mennyei Atya karjaiba jutás; a halál, a teljes meghasonlás szakadékaiból a Húsvét örömeig; a bűn és önűtálat végleteiből a megváltottság, megerősödés sziklájára emelkedésig; a világ zürzavaros képeinek untságától az örök szépségek tiszta szemléletéig: végtelen fokozatot él át az ifjú. — Az erőtelen, a másokat utánozgató, a minden komoly feladattól megriadó gyermeki akarat, *lebírhatalannak érzett akaratától* duzzad a serdülés után. Nincs az a feladat, amit ne vállalna; nincs az a nehézség, amit kibírni ne vélne; nincs az a hősiesség, amit felülmúlni ne tudna — fénylő képzeletében. Eszményeket állít maga elé. Caesarral együtt könnyeket hullat Nagy Sándor sírján, ki az ő életkorában már egy világrészt meghódított... Szeretne hős, szent, világmegváltó, Istennek legkedvesebb gyermeke lenni; legjobb odaszántságával megmutatni az engedelmesség csodáját, a férfi erő lehetetlenségét nem lúró acélosságát. Lenne misszionárius, odaadná életét országa szabadságáért, népe bűneinek eltörléséért, valami, emberiséget felemelő csodálatos találmányért, boldogító igazság birtokbaadásáért...

De lásson bár az értelem örök jelentéseket, érezzen a szív nem sejtett örömeit, akarjon bár az erő eddig nem sejtett, nem álmodott önfeláldozással; jusson bár képzeletben, odaszántságban az ifjú a mennyei Atya trónusáig, az érette tenni készség hiánytalan elszántságáig: nem hordozza lelkében azt a helyeslést, azt a pecsétet, amely az Ő szolgálatára elhívás nélkülözhetetlen záloga... *Az emberi vállalkozás, a tenni, sőt „segíteni”-akarást itt nem elég!*

De van még ígéretesebb leindulás, biztosabbnak látszó jele is az igaz útra lépésnek. A válságos korszakban jutott ifjú élet külső-belső szorongásaiban, halálos útvesztőbe jutásának vergődéseiben, menekülni nem tudó lelkének végső megadásában, oltalmat egyedül a kegyelmes Isten karjaiba remélő odaadásában: hirtelen fordulattal szakítani tudhat eddigi életével, az újjáteremtő kegyelem oltalma által *megterhet a tékozló fiú úljáról!* De, ha nem is katasztrófaszerűen számolja fel eddigi életét, temeti el ő-emberét, nem is tudja órára, percre megmondani új életének kezdetét, ám mindenestől fogva a Krisztusba, mint jó szőlőtőbe oltott élet lesz, legyőzve a Megváltó szeretete, elégtétele, életet vezető hűsége által: akkor is elérheti az Atyával való életközösség minden áldását, megkegyelmeztetésének csillogó bizonyosságát.

Azonban, még *aki azt elérte, sem mondhatja magáról, hogy Ő már az Úr szolgálatára elhívott élet.* A Krisztus által újjáteremtett ördögös, megtisztított bűnös nő, evangélium hallása által megelégedett sokaság: nem lett tanítványa azáltal, hogy kegyelmet nyert, hogy bűne eltöröltetett, hogy az atyai házba visszafogadtatott. A megtérés-újjászületés sem elegendő az Úr szolgálatára induláshoz! Az Isten képét helyreállító kegyelmes atyai tényhez minden ember eljuthat, akit idvességre választott az Úr, sőt lehetőség szerint mindenki eljuthat (újjáteremtve a második Ádám, Krisztus által), hiszen áll az ígért: „Úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő Szent Fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen (János 3:1)...

Az ő szolgálatára indulónak mindenkén túl *azt kellett éreznie legalább egyszer, döntően, mindenkét felülhaladóan,* amit a próféták, apostolok hallottak: „Eredj, *elküldelek* Téged a Fáraóhoz és hozd ki az én népemet” (II. Mózes 3:10); „beszeld mindazt, amit *parancsoltam* néked” (Jeremiás 1:7); „kövess engemet” (Márk 2:14); „kövessetek engem, és én azt *mivelem,* hogy *embereket halásszatok*” (Márk 1:17); „*Ő nekem választott edényem,* hogy hordozza az én nevemet... Én megmutatom neki, mennyit kell *néki az én nevemért szenvednie*”... (Acta 9:15-16).

Ha ezt az elhívó, elindító szót *hallottad* ifjú testvérem, akkor, de csak akkor *van jogod elindulni* az Ő szolgálatára, az Ő nyája legeltetésének titkai tanulására. *De akkor nemcsak jogod, hanem kötelességed is engedelmeskedni, mert megtapasztalhatod Pál apostol mondását:* „*Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot*” (I. Kor. 9:16).

Ilyen, utóbbi csoportba tartozó adalékokat találtam theologus-hallgatóim alábbi nyilatkozataiban. Mindenütt vannak emberi előzmények is, de mindenütt nyilvánvaló a felülről jött szó, elindítás, elhívás is: „Sokáig töprengtem, de végül mégis csak ide jöttem. És hogy idejöttem, nem hogy meg nem bántam, sőt örökre hálás leszek a jó Istennek, akinek *hívó szavára* ezt a hivatást választottam” (A. J.). — „Apám hivatalnokember lévén, jogásznak akart nevelni, édesanyámnak azonban, kicsi koromtól fogva, leghőbb vágya az volt, hogy lelkipásztor legyek. Eleinte én is ezt akartam, később azonban... teljesen elvettem ezt a dolgot. Azonban az operációval kapcsolatban átélt félelem, egyedüllet, arra készítetett, hogy ismét belemélyedjek az Írásba, s akkor *Krisztustól kapott üzenet, sőt egyes felszólítások* (Máté 9:37-38; Máté 11:28-30; Lukács 4-18:18) világossá tették előttem, hogy az evangélium hirdetésében, a lelkek pártolásában kell serénykednem” (H. E.). — „Miért jöttem a theológiára?... *Isten küldött!* Feladatokat láttam, amelyeket így tudok leginkább elvégezni. Ehhez van kedvem. Úgy érzem erre születtem” (F. Á.). — „Vallásossá neveltek, soha sem tettem olyan dolgot, ami pogányságra vallott volna. Ötödikes korom óta „pap” akarok lenni, azóta végzek templomi szolgálatot. Saját magamon akkor láttam meg az Isten kezét, amikor a Bükk-hegységről lejövet, teljes sebességgel nekihajtottam a hegyre felfelé jövő autóbusznak, és nem lett semmi bajom. Azóta sokat tusazkodtam, sokszor estem kétségbe, sokszor akartam elmenni, de érzem, hogy egy *„Felső kényszer”* itt tart. — Miért jöttem a theológiára? Ide kellett jönnöm, ismét a „Felső kényszerre” hivatkozom” (P. B.).

Nem elég tehát az emberi szándék, a gyermekkori vallásos élmény, az ifjúkori izzó keresés, egel ostromló lángolás, még maga a megtérés ténye sem (ami minden emberre a „normális” állapot kellene, hogy legyen). *Felülről jött elhívó szó, az Úr szőlőjébe elindító parancs, munkaraküldés a végső feltétel... És az Úr kegyelmes „megszólító” szava ma is elhangzik sokak szívében... Boldog, aki hallja az Igét, az elhívó szót!*...

3. „Ordít az oroszán: ki ne rettegne? *Az én uram az Úr szólt: ki ne profétálna*” (Ámos 3:9) — mondja Ámos. — „*Szólj Uram,* mert hallja a Te szolgád” (I. Sámuel 3:10) hangzik Sámuel szájából. Ézsaiás, miután megtisztítja az Úr, engedelmesen

ajánlkozik: „*Ímhol vagyok én, küldj el engemet* (Ézsaiás 6:8). Olyan természetesen magától jövő bizonyossággal hangzik a szó mindenütt.

*Amíg az Úrhoz való közelség ideje tart, milyen könnyű minden, milyen kicsi minden akadály. De jönnek a nagy próbák, a test eredendő gyengesége, a hús és vér gondolata, a kísértés, a Sátán rémítései, a világ ellentmondása, az ó-ember vad fájának vad hajtásai, a kiirthatatlan bűn, — és a boldog öröm búra, a teljes engedelmség lázadásra fordul. A kármeli istenítélet nagy csodája után Illés a Jezabel üldözése elől... elméne a pusztába egynapi járóföldre, és elmenvén leüle egy fenyőfa alá, és könyörgött, hogy hadd haljon meg és monda: Elég, most óh Uram, vedd el az én lelkemet“ (I. Királyok 19:4). — Az Úr által meggyőzött Jeremiás minden törvénst, üldözés gyötrelmében megolvadt szívével így kiált fel végül: „*Rávettél Uram engem és rávettem: megragadtál engem és legyőztél! Nevetségessé lettem minden időre, mindenki csúfol engemet, mert ahányszor csak szólok, kiáltozom, így kiálltok: erőszak és romlás! mert az Úr szava mindenkori gyalázatomra és csúfságomra volt nekem, azért azt mondom, nem emlékezem róla, sem az Ő nevében többé nem szólok“ (Jeremiás 20:7—9). — És jön a fogadalom: „*Ha mindnyájan megbotránkoznak is Tebenned, én soha meg nem botránkozom... Ha meg kell is Veled halnom, meg nem tagadlak Téged“ (Máté 26:33—35), hogy pár óra múlva mindenki elhagyja az Urat, és Péter háromszor is megtagadja Őt.***

Az odaszánás teljességét az ember odázgatni akarja: „*Követlek Uram akár hova mégy, — de előbb“ (Lukács 9:57—62) mondásaival. A világ világosságára szánt pünkösdi lángolást ki akarja oltani a világ szennyes áradata... Első szeretetét (Jelenések 2:4—5) elhagyja annyi lélek... Midőn farkasok közé bocsátott juhok szerepében kell eljárni (Máté 10:16), megriad sok tanítvány... Bizonyos idő után olyan nehéz elfogadni: „*Aki megtalálja az Ő életét, elveszti azt, és aki elveszti az ő életét, én érettem megtalálja azt“ (Máté 10:39). — Bizony, el kell készülnöd ifjú lélek, hogy eljutsz a nagy viaskodásig: „*Atyám! ha lehetséges, múljék el tőlem a pohár“ (Máté 26:39). Sőt talán e felkiáltást is el kell mondanod: „*Én Istenem, én Istenem miért hagyál el engem“ (Máté 27:46).****

Ha az Úr prófétái, küldöttéi tusakodtak az Úrral, ez a külső és belső harc tőled sem marad el, fiatal testvérem. Nem hagyta el a teológiára induló, ott már éveket töltött szolgatársaidat sem, mint az az alábbiak bizonyítják: „*Nem akarom szinte önámítóan ideírni, hogy igenis én határozottan érzem az „elhívást“. Nem tudom határozottan, csak annyit tudok, hogy nem „választottam“ — e pályát... Régtől fogva éreztem, hogy ide jövök. Ez az elhívás, vagy sem? Azt nem tudom. Csak annyit tudok határozottan, hogy az utóbbi időben, bár sokan le akartak beszélni erről, és én sokszor kísértésbe is estem, mégis itt vagyok. Mondhat bárki bármit, úgy érzem: nem tehettem volna máskép“ (A. F.) „*Nem az életpálya választása okozott nehézséget, hanem a körülményeim, a szegénységem és az újabb betegségem. Az életecélom, csak egy volt, az Isten dicsőségét szolgálni és másokat is Hozzá vezetni... Bár tudtam, hogy az Ő dicsőségét minden életpályán szol-**

gálhatom, mégis választott életpályám a lelkészi volt. *Erőltén és méltatlan vagyok ugyan, de hallom a Krisztus üzenetét: „*Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el“ (II. Kor. 12:9) (N. M. adatközléséből). — „*Bár senki sem ajánlotta a teológiát, tanárain megharagudtak, szüleim és testvéreim csaknem kitagadtak, nem tehettem mást, mint engedni Istennek. 1939 őszén becsületesen kiábrándultam a teológiából is, de kétségbeeséseim közben hálásan kellett megtapasztalnom, hogy erősebb a Krisztus váltsága az én ingadozásaimnál. Hiszem azt, hogy az Úr hívott ide, s Neki célja van velem... Akaratom ellenére... idehozott Krisztus. Tudtam, hogy akár akarom, akár nem, csak ide kell jönnöm. Szóval én nem jöttem, engem küldtek a teológiára“ (B. J.).***

Íme akiknek „*csontjaikba rekesztett tűz“ (Jeremiás 20:10) az Úr elhívása, küldő parancsa, azoknak menniök kell az Ő útján, hivatás szerint is az Ő dolgaival kell foglalkozniuk, akkor is, ha mindenki ellentmond, s saját maguknak is más lenne a számításuk... *Miért rugódoznál a belső ösztönzés ellen? (Acta 9:5.) Az Úr szól az Apostol által: „*A lelket meg ne oltsdátok“ (I. Thessalonika 5:19). Pál mérhetelen fáradalmi, szenvedései (II. Korinthus 11, 12. részek) után is boldog dicsekedéssel mondja: „*Nem levél engedellem a mennyei látás iránt“ (Acta 26:19). Mi szakítana el téged az Úr szeretetétől (Róma 8:35—39), mikor „*a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiának megjelenését“ (Róma 8:19).*****

4. „*Mert sem a Napnak fénye és melege, az étel és ital nem oly szükségesek a jelen élet ápolására és fenntartására, mint amily szükséges az apostoli és krisztusi tiszt, az egyháznak a földön való megtartására“ (Institutió IV. § 3:2) mondja Kálvin. — Magyarországon az Ige Istentől adott minden kegyelme szolgálatában a reformáció századának prédikátorai, pásztorai állottak először. Amikor Mohács után minden összedőlt, midőn a végső veszedelem, a teljes felbomlás, az utolsó ítélet félelme vett erőt a lelkeken, amikor nem volt hol békességbe lenni e földön, nem volt menedéke a testnek, pihenése a léleknek: az Istentől támasztott magyar reformátorok megmutatták a kivételező utat, az örök kösziklát: a bűnbánat töredelmén, a kegyelemre megadáson, a Krisztus által az atyai házhoz vezető utat.*

Az Istentől adott pásztorok nem ismertek nyugalmat, csakhogy az Ige tisztán és elegyítellenül való hirdetésével, a sakramentumok kiszolgáltatásával, a szeretet bizonyágtételével, a kegyelem vesszejével: az Úrhoz vezéreljék, az „élet kenyérével“, az örökélet italával tápláltnak lássák a rájuk bízott nyáját. Hogy küzdöttek előbb a hamis tanítók, mint ragadozó farkasok ellen. — Mennyi gonddal építették a nyáj életének belső rendjét, a XVI. század további idején! — Mennyi szeretettel állottak a hit és nemzeti szabadság küzdelmei mellé a XVII. században. És ha kellett, hulló vérükkel a gályarabság mártíriumával pecsételték meg szolgálatuk elhivatottságát! Hogy állottak őrt a XVIII. század lassan emésztő németesítésével, elnemzetietlenítésével, iskoláink elvevésére irányuló törekvésekkel szemben a mindennapi kísértések rettentések között! — Mennyi szeretettel szól a debreceni (1567) zsinat nagyobb cikkelyeinek XXXVIII. pontja a pásztor életéről a

következőkben: „A lelkipásztorok csillagok, világ világossága és föld sava: Minélfogva a maguk egyházaik előtt szent és ártatlan étellel tiszta tudománnyal tartoznak járni... És milyen mélységes gondolatokkal adja elébe a híveknek Szikszay György (A keresztyéni tanítások... — II. szakaszának V. részében), hogy a lelkipásztorokért imádkozni kell, miért és miképpen kell könyörögni, milyen áldása a hívő életnek a jó lelkipásztor! — Mi felbecsülhetetlen részt vett a magyar lelkipásztor nemzete minden életnyilvánulásának előmozdításában, családjának gazdag, drága sarjaival a nemzet szolgálatának minden őrhelyén — ki tudná azt előszámlálni! Testével védte, vérével szolgálta, lelke legjava lángjával táplálta a haza oltártűzét. Egy volt a nemzettel a küzdelmek, megnemértés, a lassú elsorvasztásra ítélt korszakaiban: mikor a felülről áradó erők, a mindenre elégséges kegyelem bőségével emelte annak életét, tisztította lelkiismeretét, vigasztalta bánatát, oltotta bele a Krisztusban adott élet oltógalját...

Ma nem kisebbek a feladatok, nem könnyebbek a kísértések, nem csekélyebbek az akadályok; nem kevesebb a bűn; szintén olyan gyötrelmes a fájdalom és halál árnyékának földjén való járás. Erő, megtartás, vigasztalás, élet után óhaj, ma is a magyar nép sorsát évtizedekre meghatározó erőfeszítésében. Az örök igény ma is fennáll: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés” (Máté 9:37). Ki érzi, hogy a nagy gyülekezetek lelkészei nem tudnak pásztorolni az adminisztráció megnövekedése, a hivatalos gondok mellett, mikor alig végezhetik el a keresztelest, esketést, temetést, vallástanítást, ha Lélek szerint akarják elvégezni? Kinek fáj, hogy egy más lelki nevelésben részesült lelkipásztor-nemzedék nehezen tud lépést tartani újabb igények, újabb módszerek követelményeivel? Ki viseli a felelősséget azért, hogy a pásztorok hiánya miatt a kis gyülekezetek számának esökkenésével együtt eltűnik majd a hívők száza és ezre a sorokból? Kinek mindegy, hogy szórványban élő magyar református népünk gondozás nélkül idegen fajba olvad, elhal ajkán a zsoltár és elveszti szem elől a világ világosságát!? — Ki kéri az aratásnak urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába” (Máté 9:38). Ki tudná megtagadni a Lélek indítását, mikor egy népet kell bűnbánatra hívás által megtartani? Ki menekülne el Jónásként a megbízás elől, mikor az Úr elől nem lehet elrejtőzni?!

„Mily szépek a hegyeken az örömondónak lábai, aki békességet hirdet, jól mond, szabadulást hirdet, aki azt mondja Sionnak: „Uralkodik a Te Istened!” (Ézsaiás 52:7.)

5. Elvész a nép, mely tudomány nélkül való. „Mikor nincs mennyei látás, a nép elvadul” (Példabeszédek 29:18). A megtartó eszköz a hit, mégpedig Isten igéjének hallgatásából táplálkozó hit. E hitet Isten az Ő Szent Lélek és az Ő beszédét prédikálók által kelti fel. A küldettek mindenkor közösségben formálódtak, készültek elő-szent hivatásukra. És a belső elhívásban megerősítés, öntudatosítás, szolgálatokra felkészítés munkáját magyar református egyházunk a legnagyobb gonddal és hűséggel végezte. E munkából a magyar föld mindig érintetlenebb, nemcsak Nyugattal, de Kelettel is érintkező részének középpontja, Debrecen mindig kivette a maga részét, s vállalta (mert iskolájának menekülnie, városának

ellenreformációtól tartania nem kellett) sokszor az irányító elsőrangú szerepét.

Nem tárgyalhatván itt a múlt korszakait, a nevelő- és oktatómunka fejlesztésének páratlan fordulóit: nézzük, mi jellemzi ma a leendő órallók és pásztorok nevelését Debrecenben? Az első és legjellemzőbb a leendő lelkész-nemzedék nevelésére az, hogy a tudományos képzés az egyetem kereteiben történik. Az egyetemi rendszer lehetővé teszi a tudományok olyan elmélyedő művelését, olyan mérvű differenciálódását, olyan segédeszközök munkabá-állítását, melyeket máshol nem találhat meg a lelkész szolgálatra induló ifjú. Kétszerannyi egyetemi tanár, magántanár, lelkész-képzőintézeti tanár formálja a debreceni theologus-gondolkozását, vezeti őket az egyetemes és különös kijelentés, az egyházi szolgálatok világa felé, mint más fakultáson — éppen az egyetemi rendszer következtében. Módja van itt a theologusnak hallgatni lelke minden irányú adottságának megfelelő előadásokat, követni a szemináriumi-mokon, gyakorlatokon a szellemi élet minden értékes vonalát. Kollégiumi, egyetemi könyvtár, szemináriumi-mok gazdag, sajátosan csoportosított könyv- és folyóirat anyaga az e téren rendelkezésre álló lehetőségek lelki felfegyverzésének máshol nem található alkalmi. De kapcsolatot találhat, barátságot köthet a theologus a nemzeti élet jövőjének vezetőivel, a többi karok hallgatóival s e barátság, az érintkezéseken át gazdagodás, esiszólódás is nagy gyarapodás forrása.

Az egyetem, mint mindenha, úgy ma is a tudomány öncélú munkálását tartja szem előtt, az igazságot a maga tisztaságában, egyetemes érvényében vizsgálja, s nem tekint az élet közvetlen szükségéire, a gyakorlat kapcsolópontjaira, technikai csiszoltságára. A tiszteletes és tudós prédikátorok utódait elsősorban a második jelzőre igyekszik méltóvá tenni. A jó lelkipásztor, a pásztori lelkület, szolgálatokban gyakorlódás, feladatok sorában elindulás szükségét a lelkész-képző intézet van hivatva megoldani. Az intézet igazgatója, egy tanára és ének-zeneben, modern nyelvekben kellő felkészültséget nyújtó előadói a hivatástudat fejlesztése mellett a gyülekezeti élet feladatait látják maguk előtt és munkálják az adott lehetőségek szerint. Ez intézmény most áll átszervezés alatt, hogy új otthonában, megnövekedett tanári karával egészen megfelelhessen rendeltetésének.

Ugyancsak a jövőjének munkára előkészítést szolgálja a theologus-élet új belső átrendeződése, a theologus-egyesületi munkák világából a theologus-gyülekezeti alakulás által. A presbitérium munkája már központi szerve lett a theologus-életnek. A szellemi önképzés (régén a Hittanszaki Önképző Társulatban), a szeretetmunkák (régén a Segítőegyletben), a fegyelmezési ügyek (régén a Becsületszék előtt), a Biblia-köri munkák most mind a gyülekezeti életben belül nyernek kielégülést. Ugyancsak a gyülekezet vállalja a Debrecenben és vidéken felmerülő szükség szerint a segítő szolgálatot mind az ígértetés, mind az egyesületi munkák terén.

A debreceni theologus-élet legújabb ágazata a szórványgondozói munka. Két elmélyedő konferencia után (mult félévben kétnapos, e félév elején egy-napos) a felelősség teljes tudatában készült és indult el az ifjúság a Debrecen hatátságára eső magyar reformátusság minden kísértésnek, próbáltatásnak

más fajba és vallásba beolvastásnak kitett testvéreit megtartani hitében, fájában szolgálatait, áldozatait árán is.

A *multtal való lelki kapcsolatokat a legáció* áldásain kívül a *régi tisztégek* (szénior, esküdt) és *mindenekfelett a kántus* gyakorlóórái, ünnepélyei, minden nagyobb megmozdulás alkalmával értékes szolgálatait, kiszállásai, családi szelleme biztosítják.

Jelen iskolai esztendőben a Kollégium felajánlván egyetemi internátusát a sebesült katonák számára, a theologus ifjúság a Diakonisszaintézetben nyert elhelyezést. Jövőre azonban ismét a *régi kollégiumi internátusban* fog lakni, nyer ellátást a lelkesi pályára készülő ifjúság. És éppen a következő esztendőben lép életbe — az egyházkerület határozatából — a tanulmányi idő alatt olymértvű gondoskodás ifjúságunkról, mely a *díjfizetések minden terhét leveszi azok válláról, akik kötelességüket hűséggel, eredményesen végzik!*

6. Az Úr egyházának szüksége van őrállókra, sáfárookra, igehirdetőkre, pásztorokra. — Isten támaszt belső hajlamot, ad tehetséget az újuló embernek sokaságában. — Találtatik közösség, ahol az ő szolgálatára hajlandó és odaszánt fiatal élet hívő keresztyén személyiséggé formálódik, a szolgálat minden ágára felkészülhet a bizalom, barátság, szeretet levegőjében.

Igaz, hogy minden döntés nehéz, a pályaválasztás különösen döntő jelentőségű az ifjú életében. Való az is, hogy míg a többi életpályának anyagi előnyeit, társadalmi díszét, hatalmi mozzanatait nézi mindenki — a lelkipásztori szolgálatnak csak komoly követelményeit, teljes odaadását, legmagasabb mértékeit, anyagi javakban nem dűszködését állítja előtérbe az ifjúság. A „kövess engem” csakugyan nem csábító erő a világ szemében — de „mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkében kárt vall?”... Ha mi szegények vagyunk — gazdag az Isten; ha mi tele vagyunk szükséggel, hiánnyal — Ő jól tudja mire van szükségünk; ha erőtelenségeknek érezzük magunkat — az Ő ereje mindenre elégséges... Félünk, hogy nem elég határozott és biztos elhivatásunk tudata? Kérnünk kell az Ő Lelkének világosságát!... Riadozunk a küldetés betöltésétől, nem érzünk képességet a helytállásokra? „Nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a ti Atyátoknak Lelke az, aki szól bennetek” (Máté 10:20). A hit növekedik, amint a tanítványok is kérték: „Növeljed a mi hitünket” (Lukács 17:5).

Büchler Sarolta: Az ifjúkor lelki élete című művében olvashatjuk (211 oldalon) Otto Braun következő naplótöredékét: „Különösen akaratomat és tetterőmet kell mindenképpen szeretnem, hogy olyanok legyenek, mint a kőszikla, mely a földbe nyújtja gyökereit, és mint a nyíl, mely mindenüvé elhatol, vagy mint a lendület, mely mindent legyőz”. Csak az örök fundamentumra épült élet lehet ilyen erős, csak az Úr által kifaragott nyílveszőnek van mindenüvé elhatoló ereje, csak az Ő Lelkének ereje által szabad mindent legyőzni! Csak a Benne megtalált élet a sóvárgott új élet, a hősi élet; csak a Megváltóban találjuk meg az emberarcot, az Isten képére teremtettséget!

Fiatal testvérem, akit erre a munkára hív a

debreceni egyetem és lelkészkepzőintézet, igaz marad ugyan a Zsidókhoz írt levél igéje: „Senki sem veszi magának e tisztességet, hanem akit Isten hív el” (5. rész, 4. vers), de az is igaz, hogy akiket elhívott, azokat meg is igazítja és meg is dicsőíti... „Ne félj, csak higgy” (Márk 5:36)... „Az én igám gyönyörűség” (Máté 11:30) — szól Krisztus...

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

ALSÓSZABOLCS-HAJDÚVIDÉKI EGYHÁZMEGYE.

1942 június óta, tehát 11 hónap alatt a 24 egyházban hat lelkipásztori állás üresedett meg és töltetett be választás útján az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegyében: Tiszánagyfaluban id. Nagy Sándor nyugdíjaztatott és ifj. Nagy Sándor meghívás útján választással lépett az apja örökébe. Tetőtlenen Baróthy Béla elhunytával üresedett meg a lelkipásztori állás és Puskás Lajos meghívás útján lett megválasztva. Püspökladány a Kállay Sándor halála után Bartha Lászlót, az egyházmegye esperesét hívta meg egyhangú meghívással. Hajdúszoboszló a Demjén Ferenc halála után Fehér János tiszacsegei lelkipásztort hívta meg egyhangú meghívással. Püspökladány a Lengyel Imre missziói lelkész nyugdíjaztatásával április 12-én Kovács Ferenc tiszalöki esperesi segédlelkészt hívta meg egyhangú meghívással. És végül a tiszalöki egyház a Bartha László esperes lemondásával megüresedett lelkipásztori állásra Mikó Sándor igrici lelkipásztort hívta el szintén meghívás útján választással.

Sok panasz hallatszik a lelkészválasztási törvény ellen, de ezek a sorozatos választások kétségtelenül igazolják, hogy megértéssel és jóakarattal és mindenekfelett keresztyéni lelkiülettel ennek a panaszolt törvénynek a keretei között is lehet közmegegyezést keltő és a lelkipásztori szolgálatához legméltóbb formában megoldani a lelkészválasztás küzdelmeit.

Kovács Ferenc lett Püspökladány missziói lelkésze, Mikó Sándor pedig Tiszalök református lelkipásztora. — A Püspökladányban megüresedett rendes missziói lelkészi állást a napokban töltötték be Püspökladány lelkészválasztó közgyűlésén egyhangú közfelkiáltással. A közgyűlés Kovács Ferenc volt püspökladányi, jelenleg tiszalöki segédlelkészt hívta meg erre a jelentős és fontos lelkészi állásra. A választást Molnár Zoltán hajdúhadházi református lelkipásztor, egyházmegyei lelkészi tanácsbíró és Dr. Rásó Gyula főszolgabíró, egyházmegyei világi tanácsbíró vezette. Ugyanekkor Tiszalökön a Bartha László esperes püspökladányi lelkészé történt megválasztása következtében megüresedett lelkipásztori állást a tiszalöki gyülekezet Mikó Sándor volt tiszalöki, jelenleg igrici lelkipásztorral töltötték be meghívással. Ezt az emelkedett hangulatú és példás választást Molnár Zoltán hajdúhadházi református lelkipásztor, egyházmegyei tanácsbíró és vitéz Dr. Hadházy Ferenc egyházmegyei világi tanácsbíró vezette.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

A Debreceni Kollégiumi Kántus április hó 3-án Gyulán, április 4-én Békésen tartott szépen sikerült hangversenyt a Kollégium javára. Gyulán Harsányi Pál esperes, főrendiházi tag, Békésen pedig Karácson András elnök-lelkész gondoskodtak a sikerről. Az ifjakat elkísérték mindkét városba: Dr. Erdős Károly egyet. tanár, a Kántus felügyelője, aki Békésen templomi szolgálatot is ellátta, ugyanakkor a Kántus szép énekszámokkal emelte az áhitatot, továbbá D. Dr. Nagy Sándor református főgimnáziumi vallásstanár és Baja Mihály debreceni lelkipásztor, akik mindkét helyen előadással, illetőleg felolvasással szerepeltek, míg a többi számokat a Kántus énekszámái, zeneszámái és szavai, valamint helybeli szereplők töltötték ki. A két alkalommal a bevétel 800 P körül mozog, de hihetőleg nagyobb megajánlások is követni fogják a kétségtelen erkölcsi sikert.

A Körösladányi Református Asszonyszövetség a mai élet sajnó sebére akart egy csepp olajat cseppenteni, amikor megértő szeretettől indítatva 39,5 kg tarhonyát készített a hadiárva részére. A tarhonyát az Országos Református Szeretetszövetség szeremei (Bács-Bodrog vm.) árvaházának küldötte el, ahol köztudomás szerint hadiárvaikat gondoznak.

A szegedi reformátusok ünnepe. Kétszeres örömük volt a szegedi reformátusoknak. Az Országos Református Presbiteri Szövetség egyházmegyei presbiteri konferenciát rendezett a békésháti egyházmegye presbiteri számára. Össze is jöttek szép számmal. Csaknem kétszáz presbiter vett részt a szegedi szép református templomban. Egyházi és világi vezetők méltó módon vonultak fel erre a nagyjelentőségű konferenciára.

Megjelent egyházkerületünk püspöke *D. Dr. Révész Imre*. Ő vezette le a konferenciát. Rajta kívül jelen voltak: *Szabó Imre* budapesti esperes, a presbiteri szövetség országos főtitkára, *Harsányi Pál* békésháti esperes, *Dr. Széll Gyula* egyházmegyei gondnok, *Dr. Nagy Sándor* ügyvéd, egyházmegyei tanácsbíró és még sokan az egyházmegyei lelképásztorai és presbiteri.

A presbiteri konferencia egésznapos volt. Három előadás hangzott el: *Tamás Ferenc* egyházkerületi missziói lelkész a tegnapi tanítása címen, *Szabó Imre* esperes „A ma bizonyágtétele” címen és *Dr. Nagy Sándor* „A holnap igénye” címen tartottak előadásokat. Az előadásokhoz értékes hozzászólások voltak, majd *D. Dr. Révész Imre* püspök a tőle megszokott komoly felelősségérzettel foglalta össze az előadások tanulságait, kiemelve különösen azt, hogy presbiterünk újjászületett élete viheti az igazi cél felé magyar református anyaszentegyházunkat.

Közben Püspök úr és kísérete meglepetésként az épülő Új Magyar Hajnal templomot, mely nemcsak az öntudatra ébredt szegedi gondolat Isten felé néző hálája, hanem az erősödő szegedi reformátusoknak is boldog büszkesége.

Örömteljes ünnepe volt a szegedi református egyháznak is, mert a Szegedi Református Asszonyok és Leányok Lőrántffy Zsuzsanna Egyesülete által rendezett és a Tiszaszálló nagytermében tartott fényesen sikerült szeretetvendégségen, melynek tiszta jövedelme az épülő új Magyar Hajnal templom építési alapját szolgálja, *D. Dr. Révész Imre* püspök nagyszabású és nagyon emlékeztető előadást tartott Zrínyi Ilonáról. Ezen az estélyen még szép szolgálataikkal közreműködtek: *Bakó Lászlóné*, a lelképásztor felesége, *Böszörményi Jenő* szentesi lelképásztor, aki novelláiból olvasott fel, *Dr. Baranyi János*, aki művészi zeneszámot adott elő és *Schwepler Klára* szép szavalatával.

Bakó László szegedi lelképásztor munkatársaival együtt nagy munkát végzett, de a szegedi napok emléke sokáig szívünkben él, mint áldott kedves alkalom.

BEREGI EGYHÁZMEGYE.

Dr. Polehy István. Április első felében súlyos vesztés érte a beregi magyarságot *Dr. Polehy István* elhunytával. Bereg nagy halottja 1885. évi november hó 8-án született Beregszászban. Atyai s anyai ágon, a Buzáth-családtól a közélet iránti érdeklődés, nemes emberbaráti érzést, munkás akaratot hozott az életbe. Iskoláit Beregszászban, Máramaroszigeten és Kolozsvárott végezte. Előbb ügyvéd, majd közjegyzőhelyettesi gyakorlatot kezdett, végül is a gyakorló-ügyvédi pályán működött szeretett táján élő népe között.

Az 1919-es fordulat azonnal a beregi magyarság vezérei közé, később a Kárpátaljának nevezett tartomány református egyháza s magyarsága élére állította őt. Egyéni képességei, józansága, gyakorlati érzéke, politikai tehetősége, embersége folytán egyre emelkedett a köztisztviselőben és a tisztségekben. 1921-ben a beregi református egyházmegye gondnoka, 1923-tól mindvégig a volt kárpátaljai református egyházkerület főgondnoka, ugyanettől az időtől a felvidéki református egyetemes egyház konventjének, zsinatának tagja, majd 1939-től a tiszántúli református egyházkerület világi tanácsbírája, 1939-től beregszászi ügyvédi-irodáját a közjegyzői hivattal cserélte fel. 1942-ben Kormányzó urunk az eredményes közéleti munkásságának jutalmául kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki a fáradhatatlan vezető embert.

A politikai életben a Felvidéken a közelmúltban és a haláláig egész sor tisztséget töltött be. Nem volt Bereg-

ben komoly társadalmi, közéleti, gazdasági szervezkedés amelyben tevékenységét és önzetlenségét nélkülözték. — Temetését ezek részvételével mellett *Bary Gyula* a beregi református egyházmegye esperese végezte, akit baráti-munkatársi szeretet szála fűzött a halotthoz. Rajta kívül *Pói József* kisharanglábi, *Szutor Jenő* beregszászi lelképásztor szolgáltak koporsója felett. A beregi magyarság nevében *Dr. Korláth Endre* országgyűlési képviselő búcsúztatta el a kiváló közéleti férfit. (N. J.)

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

Biharnagybajomban annakidején még *D. Dr. Révész Imre* püspök látogatásának eredményeként megindult a sárréti lelképásztorok és tanítók, valamint missziói munkások havi baráti találkozója. E hó elején is volt egy ilyen áldott találkozó, melyen szép számmal vettek részt a Sárrét örillői. Ez alkalommal *Kiss B. Júlia* konventi leánytitkárnő tartott evangélicációs előadást és mutatott be leánykörti összejövetelt.

A szeghalmi „Péter András” gimnázium Regős csoportja folyó hó 11-én, vasárnap Biharnagybajomban szerepelt. Délélőtti istentiszteleten a gimnázium vallásánára hirdette az Igét. Istentisztelet után a diákok és diákleányok tartottak az iskolásgyermekeknek vasárnapi iskolát. — Délután nagyon kedves két órát szereztek az egybegyűlt közönségnek szavalatukkal énekükkel és játékaikkal, amelyek mind a magyar nép irodalmának legszebb kincséi. *Petőfi*, Arany örökszép versei, eredeti Székelyfonó jelenet elevenedett meg ajkukon és ügyes játékaikkal. Öröm volt látni és hallani ezeket és öröm arra gondolni, hogy ennek a kezdetnek folytatása is lesz.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

Tizsaszentimre kívül és belül egyaránt szépen fejlődő gyülekezet képét mutatja. A község-vezető az egyház vezetőivel a legteljesebb egyetértésben építgetik a rájuk bízottakat. *Molnár Elemér* ifjú lelképásztor semmi fáradságot nem kímél. Legutóbb egy szép gyülekezeti nap volt, melyen *Tamás Ferenc* egyházkerületi missziói lelkész szolgált. A gyülekezet olyan nagy érdeklődést mutatott, hogy kicsiknek bizonyultak a szép nagy helyiségek. Örömmel láttuk, mit jelent, ha politikai község és gyülekezet egymást segítve dolgozik Isten dicsőségére.

Tizsaszentimre. Április 4-én Isten segítségével áldott gyülekezeti napot tartottunk. A délélőtti igehirdetési szolgálatot *Tamás Ferenc* egyházkerületi missziói lelkész végezte. Ugyancsak ő tartott építő, tartalmas evangélicációs előadást istentisztelet végeztével a község háza tanácstermében férfiaknak és leventéiknek.

A délutáni istentiszteleten pedig *Tóth Kálmán* karcagi gimnáziumi vallásánár szolgált; istentisztelet végeztével az asszonyoknak és leányoknak tartott építő előadást ugyancsak a község háza tanácstermében.

A gyülekezeti nap kedves eseménye volt az özv. B. Kiss Lászlóné egyháztag által közel 500 pengő értékben készített úrasztali terítő használatbavétele, amelyet ezen a vasárnapon terítettünk fel először. A délélőtti istentisztelet végeztével az új úrasztali terítőt *Tamás Ferenc* egyházkerületi missziói lelkész áldotta meg és adta át rendeltetésének a reáhimzett Ige alapján: ne félj csak higgy!

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

Missziói napok a nagyszalontai egyházmegyében. Már az elmúlt tél folyamán két körzeti missziói nap volt a nagyszalontai egyházmegyében, éspedig Komádiban és Nagyszalontán. Ezekre a központi helyekre a környező gyülekezetek képviselői is egybegyűltek. Akkor határozta el több gyülekezet lelképásztorai, hogy a tavasz folyamán a saját gyülekezetében is megrendezi a missziói napot. Ez a tavaszi missziói nap-sorozat április 14-én kezdődött Sarkadon s azután folytatódott 15-én Mezőgyánban, 16-án Zsadányban, 17-én Körösnagyhársányban, 18-án Körösszakáiban, 19-én Kötégánban. A 11.000 lelket számláló sarkadi gyülekezetben — bár az időpont hétköznapra esett — nagy érdeklődés és nagy lelki épülés mellett folyt le egésznapos programmal a missziói nap. Sarkad meghívta a környező gyülekezeteket is és résztvettek Nagyszalonta, Kötégán, Sarkadkeresztúr és Gyulavári ifjúsági, leány- és lelképásztor-

csoporthaj. A missziói nap reggel 9 órakor istentisztelettel kezdődött. Igét hirdetett Harkai Antal komádi segédlelkész. 10 órától 12 óráig vasárnapi iskolásoknak, leányoknak és ifjaknak volt csendes óra. A vasárnapi iskolás és a leány-csoportnál Kiss B. Júlia és Harkai Antal szolgált, az ifjak csendes óráján pedig Bokross István sarkadkeresztúri, Rátkay László gyulavári lelképásztorok és Harkai Antal segédlelkész. Délután 2 órától 4-ig leányköri konferencia volt. Szolgált Kiss B. Júlia konventi leánytitkár; utána nőszövetségi konferencia volt, ahol szintén Kiss B. Júlia szolgált. A nap lelkiekben gazdag programját az esti templomi vallásos-ünnepély zárta be, melynek keretében a sarkadi leánykör tagjai letették a fogadalmat és csatlakoztak az országos leánymozgalomhoz. Igét hirdetett Arday Aladár tb. esperes, nagyszalontai lelképásztor, a debreceni Kollégiumról előadást tartott Bagoly Bertalan nagyszalontai lelképásztor. Ezekon kívül még építő szavak, karénekek és szólóénekek tették gazdaggá a műsort. Az est műsormegváltásából és perselypénzéből 100 P-t a Kollégium javára küld be a sarkadi egyház. (K. J.)

I R O D A L O M

Varga Miklós: A debreceni utcai református elemi iskolák története 1692—1942. évig. (Kiadta a Debreceni Református Tanítótestület a 250 éves jubileum alkalmából.)

„Az Isten dicsőségét és az Anyaszentegyházat szolgáló” iskolák keletkezésének 250 éves évfordulója alkalmával igen érdekes és értékes könyv került forgalomba. Varga Miklós debreceni református igaztanító hosszas kutatás után, egykorú iratokból, feljegyzésekből összeállította a debreceni elemi iskolák történetét.

A régi írásokból, elfakult feljegyzésekből érdekes történeti bepillantást nyerünk az „utcai iskolákban a leánygyermek körűl forgolódo becsületes oskolamesterek és tanítóasszonyok életébe, megismerjük iskolájukat, tanítórendszerüket”. A városi tanács által kiadott „Instrukciók”-ban nem egy helyen találunk olyan utasításokat, amelyeket ma is sikerrel lehetne használni, s amelyben a mai, modern pedagógia elveit is megtalálhatjuk.

A történet egészen a legutolsó esztendőig végig le van írva s a létszámcsökkenés okainak kutatása, leküzdésére szolgáló javaslat ismertetése után a jelenleg is működő tanítók névsora zárja azt le. Végezetül szemléltető grafikonok vannak a mű végén, amelyek a legutóbbi esztendők statisztikai adatait ábrázolják igen érdekes és tanulságos módon.

D. Dr. Révész Imre püspök úr értékes gondolatokat felvető s a könyv értéket jelentékenyen emelő előszavában a könyvet igen derék, hűzágpótló munkának minősíti.

Ezt a könyvet, melynek tiszta jövedelme a Kollégium felségítésére szolgál, szeretettel ajánljuk nemcsak a pedagógusok, hanem mindazoknak szíves figyelmébe, akiknek az iskolák ügye lelkükben ég, mert ennek olvasása az iskolák iránti szeretetet és a nevelők iránti megbecsülést csak fokozza.

A 160 oldal terjedelmű könyv kapható a tanítók és a lelkészi hivatalok útján. Ára 3 pengő.

Megjelent a „Forrás” áprilisi száma, amelyben ismét a magyar és külföldi irodalom legjelesebbjei szólalnak meg.

Halasy-Nagy József, Makkai János, Kosáryné Réz Lola, Csuka Zoltán, R. Berde Mária, Terecsényi György, Illés Sándor, Némethy Gyula és mások cikkei szerepelnek a rendkívül tartalmas számban. Az egységes magyar kultúrértékekért harcoló folyóiratot Hankiss János szerkeszti.

Tartassanak könyörgések. Háborús irodalmunknak nagy nyeresége ez a hiterősítő imakönyv, mely a hadbavonultak életkörülményeinek megfelelően 19 imádságot tartalmaz. Ára 1 P. Megrendelhető a „Református Jövő” kiadóhivatalában, Budapest, XIV., Hermina-út 51.

Katonák Könyvtára címen indította meg a Református Traktátus Vállalat a fronton küzdő katonák lelkigondozását szolgáló traktátusait 1—3 éves terjedelemben 10—30 filléres áron. 1. szám: Üzenet a hadbavonulókhöz. Ára 10 fillér. 2. szám: A finnek titka. Összeállította Bereczky Albert. 32 oldal, ára 20 fillér. 3. szám: Katonáink írják... Összeállította: Fényad Dezső és Bereczky Albert. 48 oldal, ára 30 fillér. 4. szám: Szabó D. Az elfelejtett arc. 16 oldal, ára 10 fillér. Rendszeres előfizetők nagyobb példányszámban külön kedvezményt kapnak. Itthoni terjesztésre is rendkívül alkalmas. Megrendelhető: Traktátus Könyvesbolt, Theológiai szakkönyvkereskedés, Bp., XI., Lágymányosi-utca 21/a.

K R Ó N I K A

A debreceni református Kollégium Önképzőköre száz éves fennállását ünnepelte a Kollégium gimnáziumának „Arany János” Önképzőköre. Az április 11-én tartott jubileumi ünnepély közönsége zsúfolásig megtöltötte a debreceni Központi Egyetem auláját. Karácsony Sándor egyetemi tanár élvezetes ünnepi beszédében azt mutatta be, hogy mit jelent az Önképzőkör az azzal kapcsolatba kerülő diákoknak és tanároknak, majd az önképzőkörök nevelés-tani jelentőségéről szólott. Gulyás Pál „Körről körre” címmel lírai megnyilatkozását olvasta fel. Az ünnepély második részének kiemelkedő száma volt Szabó Lőrincnek, a kiváló költőnek a felolvasása. Apró képekben mutatta be debreceni diákpályájának jelentősebb mozzanatait s a kollégiumi önképzőkörnek költői fejlődése szempontjából tekintett jelentőségét. Juhász Géza irodalomtörténeti áttekintést adott arról, hogy mit köszönhet a magyar irodalom a debreceni Kollégium Önképzőkörének. Valamennyi előadó a száz éves fennállását ünneplő Önképzőkörben kapta az első irodalmi ösztönzést s ők az élő bizonyosságai annak a nemes hatásnak, melyet a kollégiumi Önképzőkör fejlődésükre tett. Az ünnepély sikeréhez nagyban hozzájárultak a kollégiumi zenekar és a gimnáziumi énekhar számai is.

Debrecenben nagypénteken este fél hét órai kezdettel D. Dr. Révész Imre püspök úr vacsorai istentiszteletet tartott postások, vasutasok, rendőrök és villamos vasúti kaulauzok számára.

Közös protestáns istentisztelet volt a debreceni Kistemplomban nagyszombaton délután 5 órakor, melyen Dr. Pass László ev. lelkész szolgált, igen nagy érdeklődés mellett.

Zsindely Ferenc miniszter Debrecenben. A budapesti Győrffy-kollégium mintájára Debrecenben is hasonló kollégiumot szerveztek. Vasárnap tartották a kollégiumot pártfogó testület alakuló gyűlését. Az ünnepély szónoka Zsindely Ferenc miniszter volt. A kollégium eddigi munkáját Karácsony Sándor egyetemi tanár és Zsindely Ferencné Tüdös Klára ismertette. Tudjuk, hogy az intézmény célja az, hogy olyan vezetőket neveljen a magyarság számára, akik a parasztságból származnak, ismerik a parasztság életét és érdekeit és vezető munkájukat ennek szellemében fogják majd végezni.

A nyírmeggyesi leányegyesület a lelképásztor nejeinek rendezése mellett, virágvasárnapján este jólsikerült műsoros előadást rendezett az ORSZ. árvák, hadiárvák és lelkészözvegyek támogatására.

Templomszentelés Bátyuban. A bátyui egyház 1910-ben épült templomát a mai nehéz időkben javíttatta meg. Az újjáalakított templomot vasárnap szenteli fel újból Bary Gyula esperes. Húsvét másodnapján orgonahangversenyt tart az országosan ismert orgonaművész, Peskó Zoltán.

HIVATALOS ÉRTEŚÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1507. 1943. sz. TÁRGY: Azonossági szám kiterjesztése a felekezeti anyakönyvekre.

KÖRLEVÉL

kebelbeli összes lelképásztori és anyakönyvvezető lelkészi hivatalokhoz.

Az állami születési anyakönyvekbe bejegyzett egyéneknek azonossági számmal való ellátása tárgyában kiadott 70.300—1937. B. M. számú rendeletnek az 1895. október 1. azaz az állami anyakönyvvezés életbelépte előtt vezetett felekezeti anyakönyvekre való kiterjesztését a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 73.400—1942. II. sz. a. folyó évi március hó 29-én kelt intézkedéssel elrendelte. Ennek a rendeletnek alapján és értelmében utasítom a tiszántúli egyházkerülethez tartozó összes egyházi anyakönyvvezetőket arra, hogy 1943. évi május hó 1. napjától kezdődően minden születési anyakönyvi kivonaton és értesítón, amelyet az 1870. évi január hó 1. és 1895. évi okt. 1. közé eső időben vezetett születési, illetve keresztelési anyakönyvből kiállítanak, a címfelirat felett tüntessék fel a gyermek azonossági számát. (Pl.: Azonossági szám: 0001.21.88.0015.)

Az azonossági szám 12 számjegyből áll, és pedig 4—2—2—1 csoportosításában.

a) Az első négy szám egyezik annak az állami anyakönyvi kerületnek a sorszámmal, amelynek közigazgatási területén az egyházi anyakönyvi állomás működik.

b) A következő két számjegy közül az első számjegy a vallásfelekezeti jelölést meg. Nevezetesen:

- 0 = latin szertartású római katolikus,
- 1 = görög és örmény szertartású római katolikus,
- 2 = református,
- 3 = evangélikus,
- 4 = unitárius,
- 5 = görögkeleti,
- 6 = izraelita felekezet.

A második számjegy megkülönbözteti egymástól az ugyanannak az állami anyakönyvi kerületnek a területén működő azonos vallásfelekezeti anyakönyvi állomásokat.

A 4+2 számokat feltüntető kimutatásból minden egyházközség megtalálja a hat első számjegy számjegyét, illetve azonossági számát.

1. Alsószabolcs-hajdúvidéki református egyházmege.

Balmazújváros ...	1001.21	Nyíraesád ...	2039.21
Balmazújváros (német) ...	1001.22	Püspökladány ...	1015.21
Búdszentmihály ...	2001.21	Sáp ...	0402.21
Földes ...	1011.21	Telétlen ...	1016.21
Hajdúböszörmény ...	1017.21	Tiszabüd ...	2006.21
Hajdúhadház ...	1004.21	Tiszacsépe ...	1009.21
Hajdúnánás ...	1018.21	Tiszadada ...	2007.21
Hajdúszoboszló ...	1019.21	Tiszadob ...	2008.21
Hajdúszovát ...	1012.21	Tiszaeszlár ...	2009.21
Nádudvar ...	1014.21	Tiszalök ...	2011.21
Polgár ...	2003.21	Tiszaújfaló ...	2021.21
		Vámospécs ...	1010.21

2. Beregi református egyházmege.

Asztély ...	3607.22	Beregdaróc ...	2199.21
Badaló ...	3609.22	Beregdéda ...	3610.23
Balazsér ...	3610.22	Beregrákos ...	4153.21
Barabás ...	2198.21	Beregsom ...	3606.21
Barkaszo ...	3613.21	Beregsurány ...	2199.21
Bátyu ...	3614.21	Beregszász ...	3601.21
Beregárdó ...	3607.21	Beregújfaló ...	3608.21
Beregbene ...	3605.21	Bilke ...	4134.21

Bótrágy ...	3614.22	Mezőgece ...	3609.24
Bulesú ...	3607.23	Mezőkaszony ...	3602.21
Csaroda ...	2200.21	Munkács ...	3600.21
Csonkapapi ...	3602.22	Nagybereg ...	3603.21
Dercen ...	3618.21	Nagybégány ...	3610.21
Fornos ...	3615.22	Nagyborzsova ...	3611.21
Gát ...	3616.21	Nagylónya ...	2089.22
Gelénes ...	2198.22	Nagymuzsaly ...	3611.21
Gulács ...	2201.21	Rafajnaújfaló ...	3614.23
Halábor ...	3609.23	Sároroszi ...	3611.21
Hete ...	2202.27	Szernye ...	3613.22
Hetyen ...	3606.21	Tarpa ...	2203.21
Izsnýete ...	3615.23	Tákos ...	2200.23
Jánd ...	2202.21	Tiszaadony ...	2204.22
Kajdanó ...	4153.21	Tizsakerecseny ...	2093.21
Kigyós ...	3607.24	Tizsaszalka ...	2204.21
Kisbégány ...	3610.24	Tizsavid ...	2204.23
Kis-Nagygúl ...	3616.22	Tivadar ...	2201.23
Kisharangláb ...	3606.23	Ugornya ...	2202.22
Kislónya ...	2089.21	Vámosatya ...	2198.23
Macsola ...	3609.21	Vári ...	3604.21
Makkosjánosi ...	3607.25	Vásárosnamény ...	2205.21
Márokpapi ...	2200.22	Zápszony ...	3606.21
Mátyus ...	2093.22		

3. Békésbányai református egyházmege.

Battonya ...	0601.21	Kunágota ...	0626.21
Békés ...	0301.21	Magyaresanád ...	0618.21
Békésesaba ...	0336.21	Makó ...	0642.21
Békéssámson ...	0313.21	Mezőberény ...	0303.21
Békésszentandrás ...	0326.21	Mezőhegyes ...	0605.21
Csorvás ...	0314.21	Nagyajlath ...	0621.21
Doboz ...	0307.21	Oroszáza ...	0318.21
Füzesgyarmat ...	0331.21	Öcsöd ...	0329.21
Gádos ...	0315.21	Reformátuskovács-	
Gyoma ...	0306.21	háza ...	0631.21
Gyula ...	0338.21	Szarvas ...	0330.21
Gyulavári ...	0308.21	Szeged ...	3281.21
Hódmezővásárhely ...	3141.21	Szeghalom ...	0334.21
Körösladány ...	0333.21	Szentes ...	0720.21
Köröstársa ...	0302.21	Vésztő ...	0335.21

4. Bihari református egyházmege.

Ártánd ...	0405.21	Kisszántó ...	5361.21
Berettyószentmárton ...	0352.21	Köröskisjenő ...	5253.21
Bihar ...	5244.21	Mezőtelegd ...	5249.21
Biharkeresztés ...	0366.21	Mezőtelki ...	5303.21
Biharpüspöki ...	5245.21	Nagykakucs ...	5312.21
Biharszentjános ...	5246.21	Nagykereki ...	0376.21
Bojt ...	0367.21	Nagyszántó ...	5257.21
Bors ...	5247.21	Nagytótfalu ...	5265.22
Csökmő ...	0354.21	Nagyvárad ...	5284.21
Darvas ...	0355.21	Nyüved ...	5379.21
Élesd ...	5206.21	Órvénd ...	5390.21
Fugyi ...	5348.21	Paptamási ...	5264.21
Fugyivásárhely ...	5251.21	Pelbáthida ...	5272.21
Furta ...	0356.21	Pósalaka ...	5359.21
Hegyközesatár ...	5271.21	Pusztajlak ...	5360.21
Hegyközkovácsi ...	5248.21	Rév ...	5391.21
Hegyközpályi ...	5252.21	Siter ...	5274.21
Hegyközsáldobágy ...	5350.21	Szalárd ...	5265.21
Hegyközújfaló ...	5351.21	Told ...	0377.21
Jákóhodos ...	5263.21	Váncsod ...	0360.21
Kismarja ...	0392.21	Váradles ...	5260.21
		Zsáka ...	0362.21

5. Debreceni református egyházmege.

Derecske ...	0389.21	Miképecs ...	1007.21
Esztár ...	0390.21	Monostorpályi ...	0411.21
Felsőjózsa ...	1006.21	Nagyrabé ...	0401.21
Gáborján ...	0357.21	Poesaj ...	0395.21
Hajdúbagos ...	0391.21	Sáránd ...	0396.21
Hajdúsámson ...	1005.21	Sárrétudvari ...	0403.21
Hencida ...	0358.21	Szentpéterszeg ...	0359.21
Hosszúpályi ...	0409.21	Szerep ...	0404.21
Kaba ...	1013.21	Tépe ...	0397.21
Konyár ...	0393.21	Vértes ...	0414.21

6. Érmelléki református egyházmegye.

Albás	5226.21	Gálospetri	5220.21
Apátkeresztúr	5342.21	Hegyközszentimre	3106.21
Asszonyvására	5276.21	Hegyközszentmik-	
Ámosd	0405.21	lós	5280.21
Bagamér	0406.21	Kágya	5387.21
Bályok	5223.21	Kiskereki	5281.21
Berettyószéplak	5227.21	Kokad	0410.21
Bihardíószög	5277.21	Magyarkéc	5238.21
Biharfélegyháza	5261.21	Margitta	5229.21
Biharvajda	5262.21	Micske	5230.21
Csokaly	5282.21	Nagyléta	0412.21
Érábrány	5235.21	Ottomány	5221.21
Éradony	5213.21	Piskolt	5222.21
Érbogyószló	5228.21	Poklestelek	5273.21
Érkésérű	5214.21	Szalacs	5223.21
Érköbölkút	5278.21	Szentjobb	5266.21
Érmihályfalva	5216.21	Székelyhid	3107.21
Érolaszi	5279.21	Tóti	5232.21
Érsemjén	5217.21	Újléta	0413.21
Értarsa	5218.21	Vedresábrány	5242.21

7. Felsőszabolcsi református egyházmegye.

Ajak	2024.21	Mezőladány	2092.21
Anarcs	2024.22	Nagyvarsány	2087.23
Benk	2092.22	Nyírkársz	2030.21
Berkesz	2074.22	Nyírlövő	2090.22
Beszterce	2075.22	Nyírmada	2058.21
Demešer	2073.21	Nyírtass	2031.21
Dombrád	2025.21	Pap	2032.21
Döge	2026.21	Pátroha	2033.21
Eperjeske	2086.21	Peineháza	2060.21
Fényeslitke	2027.21	Rétközberenes	2034.21
Gégény	2074.21	Révaranyos	2088.22
Gemze	2087.22	Szabolcsbáka	2036.21
Gyuláháza	2028.21	Szabolcsveresmart	2026.22
Gyüre	2087.21	Székely	2082.21
Kéd	2075.21	Tiszabzed	2096.22
Kékese	2037.22	Tiszakanyár	2037.21
Kisvárda	2029.21	Tiszamogyorós	2086.22
Kisvarsány	2087.22	Tiszaszentmárton	2094.21
Komoró	2027.22	Tornyospálca	2095.21
Kopócsapáti	2088.21	Tuzsér	2096.21
Laskod	2060.22	Újkenéz	2092.23
Lövöpetri	2090.21	Záhony	2097.21
Mámdok	2091.21	Zsurk	2094.22

8. Hevesnagykunsági református egyházmegye.

Abádszalók-Abád	1235.21	Tiszaderzs	1241.21
Abádszalók-		Tiszaföldvár	1230.21
Tiszaszalók	1235.22	Tiszafüred	1138.21
Dévaványa	1236.21	Tiszajágar	1139.21
Karcag	1254.21	Tiszainoka	1231.21
Kenderes	1238.21	Tizsakürt	1232.21
Kisújszállás	1255.21	Tizsaroff	1250.21
Kunhegyes	1239.21	Tizsasas	1233.21
Kunmadaras	1240.21	Tizsaszentimre	1243.21
Kunszentmárton	1226.21	Tizsaszöllös	1143.21
Mezőtúr	1256.21	Tizsaug	1234.21
Nagyrev	1228.21	Törökszentmiklós	1251.21
Rákócifalva	1220.21	Túrkeve	1258.21
Tiszabura	1248.21		

9. Középszabolcsi református egyházmegye.

Apagy	2055.21	Nyíradony	2040.21
Baktalórántháza	2056.21	Nyírbátor	2067.21
Balkány	2046.21	Nyírbogát	2069.21
Balsa	2012.21	Nyírbogdány	2079.21
Besenyőd	2057.21	Nyíregyháza	2098.21
Buj	2013.21	Nyírgelse	2042.21
Encses	2064.21	Nyírgyulaj	2070.21
Gáva	2014.21	Nyírbrony	2061.22
Gesztteréd	2048.21	Nyírkákó	2062.22
Ibrány	2015.21	Nyírkércs	2056.22
Kállósemjén	2049.21	Nyírmihálydi	2045.21
Kemeese	2076.21	Nyírpazony	2080.21
Kisléta	2065.21	Nyírtét	2082.21
Kótaj	2077.21	Nyírtura	2083.21
Nagyhalász	2078.21	Ófehértó	2059.21
Nagykálló	2051.21	Oros	2084.21

Ór	2063.22	Téglás	1008.21
Paszab	2017.21	Tiszabercel	2020.21
Piriese	2072.21	Tizsarád	2085.22
Ramocsaháza	2061.21	Újfehértó	2054.21
Rohod	2062.21	Vaja	2063.21
Sényő	2083.22	Vasmegyer	2085.21
Szabolcs	2012.22	Vencsellő	2022.21
Szakoly	2053.22		

10. Máramaros-ugocsei református egyházmegye.

Csepe	3628.21	Nevetlenfalva	3622.21
Dolha	4242.21	Salánk	3623.21
Fancsika	5626.21	Szöllősgyula	3622.21
Feketeadó	3620.21	Tamásváralja	5126.21
Feketepatak	3623.21	Tekeháza	4192.21
Fertőalmás	3621.21	Técső	4229.21
Forgolány	3624.21	Tiszabökény	3624.21
Gödényháza	4192.21	Tizsakeresztúr	3619.21
Halmi	5121.21	Tizsapéterfalva	3624.21
Hosszúmező	4436.21	Tizsajuhely	3625.21
Huszt	4174.21	Tizsajlak	3618.21
Királyháza	8186.21	Tivadarfalva	3624.22
Máramarossziget	4445.21	Túrterebes	5123.21
Nagyszöllös	4191.21	Verbőc	3623.21
Nagytarna	3137.21	Visk	4208.21

11. Nagybányai református egyházmegye.

Adorján	5700.21	Mikola	5466.21
Amac	5698.21	Misztótfalu	5432.21
Apa	5475.21	Nagybánya	5483.21
Aranyosmeggyes	5476.21	Nagyhodos	3621.22
Avasújváros	5403.21	Nagykolos	5691.21
Batiz	5459.21	Nagyalád	3621.21
Dabole	5127.21	Ombod	5468.21
Dobrácsapáti	5690.21	Patóháza	5479.21
Egri	5696.21	Pettyén	5699.21
Felsőbánya	5482.21	Rozsály	2154.23
Garbold	5471.21	Sándorhomok	5703.21
Hirip	5463.21	Sárközújlak	5469.21
Józséfháza	5709.21	Szamoskőröd	5692.21
Kakszentmárton	5705.21	Szárzaberek	5471.21
Kishodos	3621.21	Szamoskrassó	5470.21
Kiskolcs	5464.21	Szatmárhegy	5486.21
Kispalád	2167.21	Szatmáruvári	5472.21
Kispeleske	5693.21	Színészváralja	5474.21
Közsegremete	5596.21	Tisztaberek	2160.21
Lázári	5465.21	Uzka	2176.22
Magosliget	2167.23	Vámfalva	5407.21
Méhtekek	5474.22		

12. Nagykárolyi református egyházmegye.

Bere	5637.21	Királydaróc	5409.21
Börvely	5435.21	Kismajtény	5446.21
Csomaköz	5444.21	Krasznaszentmiklós	5447.21
Dobra	5543.21	Mátészalka	2184.21
Domahida	5659.21	Mérk	2196.21
Érdengeleg	5445.21	Nagydobos	2185.21
Érendred	5437.21	Nagyecsed	2186.21
Érkörtvélyes	5215.21	Nagykároly	5484.21
Fábiánháza	2178.21	Nyírmeggyes	2188.21
Gebe	2189.21	Nyírparasznya	2185.22
Gencs	5438.21	Olesva	2191.21
Géres	5413.21	Olesvaapáti	2191.22
Hodász	2180.21	Ópályi	2192.21
Ilk	2197.21	Papós	2180.22
Iriny	5658.21	Szamoszeg	2191.21
Jármí	2181.21	Szaniszló	5443.21
Kaplony	5440.21	Vitka	2197.21
Kántorjánosi	2182.21		

13. Nagyszalontai református egyházmegye.

Berekbőszörmény	0365.21	Magyarhomorog	0373.21
Biharugra	0378.21	Mezőgyán	0383.21
Geszt	0379.21	Mezősas	0375.21
Komádi	0369.21	Nagyszalonta	5283.21
Körösnagyharsány	0380.21	Okány	0385.21
Körösszakál	0370.21	Sarkad	0386.21
Köröszegapáti	0372.21	Sarkadkeresztúr	0387.21
Kötegyán	0381.21	Zsádány	0388.21

14. Szatmári református egyházmegye.

Atya.....	5697.21	Nagyar.....	2173.21
Botpalád.....	2167.22	Nagygye.....	2152.22
Cégenydányád.....	2163.21	Nagyszekeres.....	2174.21
Csahole.....	2166.22	Óvári.....	5706.21
Császló.....	2154.22	Panyola.....	2172.21
Csenger.....	2151.21	Penyige.....	2169.22
Csengerbagos.....	5460.21	Porcsalma.....	2157.21
Csengersíma.....	2152.21	Pusztadaróc.....	5694.21
Csengerújfalu.....	2153.21	Rápollt.....	2159.22
Darnó.....	2165.21	Sonkád.....	2168.23
Fehérgyarmat.....	2161.21	Szamosangyalos.....	2157.22
Fülesd.....	2168.22	Szamosbees.....	2155.22
Fülpös.....	2170.22	Szamosdara.....	5600.21
Fülpösdaróc.....	2170.23	Szamosdob.....	5461.21
Gacsály.....	2154.21	Szamoskér.....	2195.21
Géberjén.....	2170.24	Szamoslányi.....	2158.21
Győrtelek.....	2179.21	Szamosatárfalva.....	2158.23
Gyügye.....	2163.22	Szamosújlak.....	2163.23
Hermánszeg.....	2158.22	Szatmár.....	5485.21
Kérsemjén.....	2171.22	Szatmárnémeti.....	5485.22
Kisar.....	2173.22	Szatmáreseke.....	2175.21
Kisnamény.....	2166.21	Szatmárökörítő.....	2159.21
Kisszekeres.....	2165.22	Tiszabecs.....	2176.21
Kocsord.....	2183.21	Tiszaeséce.....	2177.22
Komlódtótfalu.....	2155.21	Tiszaköröd.....	2177.21
Kölese.....	2168.21	Tunyog.....	2179.22
Kömörö.....	2169.21	Túrístvándi.....	2206.21
Majtis.....	2165.23	Túrriese.....	2207.21
Mánd.....	2174.22	Tyukod.....	2161.21
Matoles.....	2170.21	Vámosoroszi.....	2166.23
Milota.....	2176.22	Vetés.....	5473.21
Nábrád.....	2171.21	Zsarolyán.....	2174.22

c) A következő két számjegy a bejegyzést tartalmazó születési anyakönyvi évfolyam két utolsó számjegye. Évfolyamnak számít egy-egy évben január hó 1. és december hó 31. napja közt bevezetett születési bejegyzés.

d) Az utolsó négy számjegy a születési anyakönyvi bejegyzés folyószáma. Ha az egyes bejegyzések nem volna-nak folyószámmal ellátva, évfolyamonként újra kezdve, a születési esetek margóján pótolandó.

Amennyiben az a) és d) jelzés alatt tárgyalt szám-csoport negy-nél kevesebb számjegyből áll, annyi zérus irandó eléje, míg négy számjegyűvé válik. Pl. annak a gyermeknek, aki a sárandi református egyházközség születési anyakönyvének 1890. évfolyamában a 15. folyószám alatt van bejegyezve, az azonossági száma a következő: „Azonossági szám: 0396.21.90.0015.”

A kimutatásban hiányzó egyházközségekre vonatkozó adatokat akkor lesz módomban közölni, amikor azokat ezirányú kérésre a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr tudomásomra hozza.

Debrecen, 1943 április 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a *Kiadóhivatal* címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

Tivadartfalva református iskolaszéke pályázatot hirdet II. sz. tanítónői állása betöltésére. Kötelesség és fizetés törvényszerinti. Kellően felszerelt pályázati kérvények Református Lelkészi Hivatal címre küldendők Tivadartfalva, Ugoesa m., u. p. Tiszapéterfalva, Határidő 21 nap. Az állás azonnal elfoglalandó.

TARTALOM:

Baja Mihály: Húsvéti Hit (Vers)
Dr. Tóth Dezső: Hit a feltámadottban
Kálvin János tanítása Krisztus feltámadásának hasznáról
Illyés Endre: „Tájékoztató teológiai tanulmányait Debrecenben végezni szándékozók számára”
Hírek az egyházmegyékből — Irodalom — Krónika — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények — Hirdetések

KONFIRMÁCIÓRA

AJÁNLJUK MEGVÉTELRE:

Dr. Révész Imre: ÖNTUDATOS HIT — 30 P

Dr. Erdős József: HEIDELBERGI KÁTÉ — 30 P

Dr. Erdős Károly: AZ ÉN VALLÁSOM — 30 P

KONFIRMÁCIÓI EMLÉKLAPOK:
4, 6, 14, 22 és 24 filléres darabonkénti árban, kivétel szerint.

KONFIRMÁCIÓI BIZONYÍTVÁNY,
fehér kartonlapon nyomva, két színben. — 06 P

„Méliusz” könyvkereskedés,
DEBRECEN

MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK

DEBRECENI FIÓKJA

Piac-utca 45-47. Telefon: 23-70, 23-71.
FOGLALKOZIK A BANK ÜZLET MINDEN ÁGÁVAL.

DEÁK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő
és papiszabósága. Hódmezővásárhely, IV., Felekl-u. 46. szám.

Az országos hírű Szántó I.-nek 1935 óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készítik ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, tógát, övet, papi mellényt. Régit felújítok. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Uraknak nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakítom ORLE-formába. Elismerő és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálók. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református Iparos.

Lelkészi urak figyelmébe!!!

RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó
templomépítési, tatarozási és tervezési vállalkozó
tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszínre leutazik.

Kálvinista cég!

Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészárva javára adja. Számos elismerő és kitüntető bizonyítvány.

Tiszalök.

Postafiók 11.

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen

Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:

betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

REFORMÁTUS

PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG

KÉSZÍTÉSE

ELSŐRENDŰ

KIVITELBEN

FÉNYES
ILONA
RIMASZOMBAT